

การนำเสนอผลงาน Best Practice Service Plan
การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan Sharing)
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

ส่วนที่ ๑

ชื่อผลงาน Best practice Service Plan สาขาพยาบาลจิต

“เรื่องลบเครื่องช่วยคนชั่ว คืบคนดีสู่สังคม”

กำหนดรูปแบบการนำเสนอ ✓ ผลงานนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

ชื่อผู้ส่งผลงาน

ชื่อ – สกุล นางสาวมลวิภา เหม้อยพรหม

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สถานที่ปฏิบัติงาน โรงพยาบาลอากาศอำนวย

จังหวัดสกลนคร เขตสุขภาพที่ ๘

โทรศัพท์ ๐๔๒ – ๗๙๙๐๐๐ มือถือ ๐๘๙ – ๔๘๖๑๘๑๘ โทรสาร ๐๔๒-๗๙๘๐๙๘

E-Mail Monwipanarak๓๑@hotmail.com

ปีที่ดำเนินการ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒

บทคัดย่อ

๑.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพปัญหาการบำบัดปัจจุบันพบว่า ผู้ป่วยขาดการบำบัดมีอัตราการ Drop out สูงไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด (Drop Out) ส่งผลกระทบให้กลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำเกิดอาการทางจิต ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและคนอื่น สถิติ Drop out ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ -๒๕๖๐ มีจำนวน ๔๕.๙๐ , ๒๘.๓๐ และ ๒๕ ตามลำดับ มีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อวิเคราะห์สาเหตุพบว่าผู้รับการบำบัดเบื่อ เหนื่อยล้า גיעจรรยาในการมาบำบัด อ้างว่าติดภารกิจสนใจกิจกรรมอื่นที่ไม่สร้างสรรค์ ได้แก้ไขปัญหโดยการปรับรูปแบบเน้นกิจกรรมให้ผู้รับการบำบัดคิดได้คิดวิเคราะห์ฝึกคิดแก้ปัญหาเป็น ทำกิจกรรมและใบงานโดยผู้ให้การบำบัดทำหน้าที่สอนและบรรยายและปรับระยะเวลาในการบำบัดให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย แต่ยังคงพบว่ามีอัตราการขาดการบำบัดมีอัตราการ Drop out เพิ่มขึ้น

๒.วัตถุประสงค์

๑.พัฒนาระบบการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด โดยภาคีเครือข่าย

๒.สร้างความร่วมมือในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพยาเสพติด

๓.ลดอัตราการ Drop out

๓.วิธีดำเนินการ

ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการที่ปรับปรุงดีขึ้น โดยใช้วงจร PDCA ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ๔ ขั้นตอน คือ Plan (วางแผน) DO (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Action (การปรับปรุง) โดยมีขั้นตอนดังนี้ ๑.Plan งานยาเสพติดดำเนินการค้นหาข้อมูลแก่ผู้บริหารเสนอแผนในการพัฒนาระบบจัดประชุมทีมสหวิชาชีพในการพัฒนาแนวทางและกำหนดรูปแบบการบำบัด ๒.DO จัดทำคำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทบทวนวรรณกรรมและนำผลงานวิจัยมาใช้เรื่องการเสริมสร้างแรงจูงใจในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ปรับรูปแบบการบำบัดโดยการประยุกต์ใช้หลักสูตรค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน วิทยาลัยลูกผู้ชาย Fast Model และ Modified Matrix อีกทั้งนำเครื่องมือการคัดกรองและจำแนกประเภทการติดยาเสพติดเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการติดยาเสพติดของผู้รับการบำบัดแต่ละรายโดยการนำครอบครัวมีส่วนร่วม เน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพและความตระหนักให้เห็นความสำคัญในการมาบำบัดให้ครบตาม

โปรแกรม ยึดผู้รับการบำบัดเป็นศูนย์กลางผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning : PL) มีกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และละลายพฤติกรรมมาเป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนผ่านรูปแบบ ร้อง เต้น เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ การแสวงหาภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการบำบัด อาทิ พระสงฆ์ ฝ่ายปกครอง ตำรวจ กศน. อปท. วิทยาลัยสารพัดช่าง และปราชญ์ชาวบ้าน มีกิจกรรมที่หลากหลาย การเป็นจิตอาสาพัฒนาวัดพัฒนาจิตใจ การวิ่งทดสอบสมรรถภาพจำลองร่วมกับทางโรงพยาบาลและชุมชน การศึกษาดูงานเกษตรพอเพียงที่ศ.ศิริวัฒน์ ฟาร์มตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรอินทรีย์ การต่อยอดทางการศึกษาโดย วิทยากรจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อ ด้านวิชาชีพเสริม เทศบาลตำบลอากาศอำนวยมีการฝึกอาชีพการตัดผมชายทรงนักเรียนและรองทรง นอกจากนี้ในการบำบัดในแต่ละครั้ง มีช่วงในการพักรับประทานอาหารว่าง เช่น ขนม น้ำหวาน น้ำอัดลม ผลไม้ ไข่ให้รับประทาน กิจกรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการบำบัด ๑๒ – ๑๖ ครั้ง เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมทางเลือกในการบำบัดฟื้นฟูซึ่งผู้รับการบำบัดต้องเข้าร่วมโปรแกรมบำบัด ในรูปแบบของอำเภออากาศอำนวย

๔.ผลการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ ๓.Check ผู้เข้ารับการบำบัดมีความกระตือรือร้นในการมาบำบัด มีส่วนร่วมในกิจกรรมการบำบัด มีความกล้าแสดงออกในการนำเสนอในงาน มีผู้รับการบำบัดอยู่จนครบโปรแกรมเพิ่มมากขึ้นมีเป้าหมายชีวิตที่ดี ไม่กลับไปเสพยา สามารถไปประกอบอาชีพได้ อาทิ เจ้าของรถซ่อมรถ รับเหมาก่อสร้าง เจ้าของร้านชำ ผู้รับการบำบัดกลับไปเรียนหนังสือต่อ อัตรา Drop out ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ (มิถุนายน) คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙๐ , ๒๘.๓๐ , ๒๕ และ ๑๑ ประเมินผลอัตราการไม่กลับไปเสพยาของผู้รับการบำบัด ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ (มิถุนายน) คิดเป็นร้อยละ ๔๗, ๔๕, ๗๗ และ ๘๐ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๕.อภิปรายผล

ขั้นตอนที่ ๔ ACT จุดเด่นในกระบวนการบำบัด การมีฝ่ายปกครองและตำรวจในการประชามนำผู้เสพยา/ผู้ติดเข้าสู่กระบวนการบำบัด การมีทัศนคติที่มีต่อผู้ติดยาการมองความเป็นคน ไม่มองพฤติกรรมการติดยา การให้ความรัก ความรักปราศจากเงื่อนไข ครอบครัวสังคมให้อีกทาง อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีแนวโน้มจำนวน Drop Out ลดลง แต่มีการพัฒนาระบบการติดตาม โดยการทำทะเบียนผู้รับการบำบัดมาอย่างต่อเนื่องและการทำบัตรนัด โทรศัพท์ตามขอความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คุณครู นายจ้าง ในเข้าร่วมกิจกรรมบำบัด พัฒนาระบบการติดตามการอบรมแกนนำ ๒๕ ตาสืบประวัติการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง ติดตาม ๔ ระดับ ๑.ทางโทรศัพท์/จดหมาย ๒.ติดตามโดยเจ้าหน้าที่และอสม. ๓.ติดตามโดยผู้นำชุมชน ๔. ติดตามโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเสริมแรง โดยการ ทำ star chart สะสมดาวเพื่อแลกของรางวัล ในกลุ่มที่มาบำบัดต่อเนื่องจะได้รับดาวทุกครั้ง

๖.ความภาคภูมิใจ

ผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู นัดบอกกับผู้ให้การบำบัดว่า “สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากนี้ผมจะกลับเข้าสู่ครอบครัว ตั้งใจเป็นคนดี ทดแทนสิ่งที่ผมทำผิดพลาดไป ทุกคนมีโอกาสก้าวพลาด เพียงแต่เราจะยอมรับและปรับปรุงตัวใหม่ พัด กว๊ายเจ๋ง และ นุ ทั้งสามคนถึงแม้ว่าน้ำจะท่วมถนน ยังเดินทางมาบำบัดอย่างต่อเนื่อง พัดทำหน้าที่จิตอาสาในกิจกรรมรดน้ำเข้าพรรษา พัดบอกว่าหลังจากจบการบำบัด จะไปทำงานกม. ส่วนนุจะไปเรียนหนังสือต่อ เจ๋งจะกลับไปเรียนกศน.ต่อ นอกจากนี้มีผู้รับการบำบัดบางคนสามารถไปทำงานได้ เช่น เจ็ดจำทำงานในการผู้ควบคุมการก่อสร้างและยังบอกกับผู้ให้การบำบัดว่าผมจะไม่ทำให้พี่บุญน้อยผิดหวัง